

Seminari de treball sobre els dilemes ètics del compliance officer

La *compliance* fa referència al conjunt de mesures d'una organització per procurar garantir que compleix la legalitat, la política de règim intern i el codi ètic. El *compliance officer* és el responsable de dissenyar, supervisar i fer efectives aquestes mesures, que versen sobre un ventall de qüestions tan ampli com la prevenció d'abusos de poder i la pràctica de la transparència institucional. En darrera instància, el *compliance officer* ha de vetllar per evitar que dins de la seva organització tinguin lloc pràctiques que puguin ser sancionades per l'aparell judicial.

Si bé el sorgiment d'aquesta figura es remunta dècades enrere, no va ser fins l'entrada en vigor de la Llei Orgànica 5/2010 -que reconeixia la responsabilitat de les persones jurídiques-, que a l'Estat Espanyol s'instà a les organitzacions a disposar d'un sistema de prevenció de riscos penals, tal com es va detallar en la Llei Orgànica 1/2015.

En el pla ètic, la tasca del *compliance officer* és especialment exigent per múltiples raons. D'entrada, perquè, si la seva tasca és de tipus fonamentalment repressiu i punitiu, es generarà un malestar ètic significatiu cap a la seva figura, que serà vista amb desconfiança per part de molts treballadors que, en lloc de fer-li arribar a través de l'anomenada "bústia ètica" els problemes que identifiquen, l'evitaran. També és habitual que el *compliance officer* experimenti que el fet de ser un treballador contractat per l'organització dificulta que pugui treballar objectivament i neutralment sense pressions. Altres dificultats ètiques amb què es troba solen tenir a veure amb el seu elevat grau de solitud, així com amb el patiment generat pel dilema sobre si revelar un secret que li ha estat confiat i la revelació del qual sap que perjudicarà persones de la seva organització.

¿És possible que la figura del *compliance officer* sigui respectada, confiable i propera? ¿És possible que els treballadors percebin l'anomenada "bústia ètica" com a instrument al servei de la millora de l'organització i de la societat en general o, per contra, inevitablement forma part d'una cultura de la delació [chivatazo] mal vista per bona part de la societat?

La Càtedra Ethos de la Universitat Ramon Llull organitza un seminari de treball amb tots aquells *compliance officers* interessats a debatre sobre els dilemes ètics de la seva professió, a descriure les raons el seu malestar ètic, i a compartir les pràctiques més reeixides en aquest sentit.

Proposen fer-ho de la mà de dos especialistes en ètica de les organitzacions i amb les intervencions de cinc responsables de *compliance*, i donar lloc a un genuí diàleg basat en l'experiència i els problemes que afronten tots els participants.

Programa del seminari:

3 març 2020

- 16.00 h. **Obertura** a càrrec del Dr. Lluís Comellas, vicerector de recerca de la Universitat Ramon Llull
- 16.15 h. **Presentació "El vessant ètic de la tasca del compliance officer"**, a càrrec del Dr. Francesc Torralba
- 16.45 h. **Taula rodona "Dilemes ètics del compliance officer: estat de la qüestió i perspectives de futur"**, amb la intervenció de:
- Isabel Mascaró, compliance officer i delegada de protecció de dades d'Aigües de Barcelona
  - Javier Oliveros Castro, responsable de compliance de Caixa d'Enginyers
  - Carmen Macías, directora de bon govern de Transports Metropolitans de Barcelona
- 17.30 h. **Pausa**
- 17.50 h. - Responsable de compliance de la Fundació Esplai
- Rosa M. Boixareu, síndica de greuges de la Universitat Ramon Llull
- 18.20 h. **Torn obert de preguntes i experiències**, moderat per la Dra. Mar Rosàs Tosas

Seu:

Sala Tarima del Rectorat de la
Universitat Ramon Llull
C/Claravall 1-3
Barcelona

Inscripció:

L'assistència és gratuïta.
Per garantir la disponibilitat de
places, convé enviar un correu
electrònic a mrosas@rectorat.url.edu
Es lliurarà un certificat de participació.